

ע"פ 3512/19 - אחמד עוקאה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעוורים פליליים

ע"פ 3512/19

לפני:
כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט י' אלרון

המערער: אחמד עוקאה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דין של בית המשפט המחוזי בניצרת
בת"פ 16-04-44320 מיום 16.4.2019 שניתן על ידי
כב' השופט ג'ורג' אחולאי

תאריך הישיבה: ט' בסיוון התש"פ (1.6.2020)

בשם המערער: עו"ד דוד יפתח; עו"ד דן ענבר

בשם המשיבה: עו"ד ארז בן-אריה

פסק דין

השופט י' אלרון:

1. לפניו ערעור על גזר דין של בית המשפט המחוזי בניצרת בת"פ 16-04-44320 (השופט ג' אחולאי) מיום 16.4.2019, בגין הושתו על המערער עונש של 50 חודשים מאסר בפועל; עונש מאסר על תנאי של 12

עמוד 1

חודשים אסrel משך 3 שנים, לבלי עבירות תפשה קשור הבנשך חפט או כל עבירה תאלימוט פיזית כלפיאדם; פיצויים מתוונבusr 10,000 ש"ח; וקנסusr 5,000 ש"חאו 3 חודשי אסרת מורתו - כל זאת בגין הרשות בעבירות אלימות ונשך.

הערעורה הוגש מכלת הגמאל הכרעתה דין. לאחר שמענו את עוני הצדדי סבמלואם בדיון שנערך לפנינו, הודיע העמරערכיה אין עוד ערעור על הכרעתה דין, ולפיכך הוא אנדחה בפסק דין זה החלק יומיום 1.6.2020.

אנו נדרשים אפוא להכריע את בערעור גזר הדין.

כתב האישום

2. על פי המתואר בכתב האישום אשר הוגש נגד המערער ביום 24.4.2016, בעקבות ויכוח קולני שהתגלו בין אביו של המערער לאדם בשם פדיל עוקאה (להלן: פדיל) במהלך אסיפה בכפר דבורה, החליט המערער לנוקם בפדייל.

ביום 28.2.2016 בשעה לילה, הגיע המערער לפתח ביתו של פדיל, כשהוא נהג בטרקטור ווועיח עם אדם נוסף. המערער חשב כבוד מומסתק שהסתיר באופחلك'יאת פנוי. המערער והאדם הנוסף היו מצויים באלוות ובאקדחים אותן נשאו שלא כדין.

אותה עת יצא פדיל ובנו עלי מפתח ביתם במטרה לנסוע מהמקום. המערער, שראה את פדיל, קרא אליו "אתה לא רצח להפסיק?!", הניף לעברו את האלה שהחזיק בידו ונאבק עמו. עלי ניסה להתקרב ולסייע לאביו, והאדם הנוסף ציוון לעברו את האקדח שאחז בידו. פדיל זינק לעבר המערער והאדם הנוסף ונאבק עימם, תוך שהאדם הנוסף הכהו באמצעות האקדח בפנוי.

בשלב זה יצא מabitet אשרו של פדיל ובנו סעד. המערער צעק לעבר האדם הנוסף "תרה בו". מיד לאחר מכן ראה האדם הנוסף או המערער לעברו של סעד שתי יריות אשר פגעו ברגלו. לאחר מכן נמלטו השניים כשהם נוהגים בטרקטורון, שהושאר סמוך לבית הווי המערער.

כתוצאה מהיר, אחד הקליעים חדר לירכו של סעד, ונותר שם מטעמים רפואיים. סעד אף נפגע מריססים סמוך למקום כניסה הקלייע. כתוצאה ממאבקו עם האדם הנוסף, נגרמו לפדיל שבר באפו וחבלת בעינו.

במשך חדש ימים לאחר האירוע הסתתר המערער, וניסיונות המשטרה לאתרו לא צלחו. עבורי חדש הסגיר עצמו למשטרה.

3. לנוכח האמור, ייחס כתב האישום למערער עבירות הבנשך (ניסייה), לפיסעיפים 144(ב) ו-29 רישאלחווקה העונשין, התשל"ז-1997 (להלן: חוק העונשין), בגין נשיאת אקדחים שלא כדין יחד עם האדם הנוסף; עבירה של

בחבל הבכונה מהירה, לפיסעיפים 329(א)(1)(2) ו-29 לחוק העונשין, בגין ירי בצוותא יחד עם אחר ברגלו של סעד ופציעתו; ועבירה של בחבל חמור הבנסיבות חמירות, לפיסעיפים 335 ו-333(א)(1)(2) לחוק העונשין, בגין החבלה שחל בצוותא עם האדם הנוסף בפדייל, לאחר שהברו ייחד לביצוע המעשה, וזאת באמצעות האקדח ששימש נשק קר לזרע החבלה.

גזר דין של בית המשפט המחוזי

4. לאחר שמיית ראיות, הרשע בית המשפט המחוזי את המערער בעבירות שייחסו לו בכתב האישום, והורה על הגשת תסוקיר שירות המבחן ענינו.

במסגרת הتسוקיר מיום 21.2.2019, התרשם שירות המבחן כי המערער התקשה לקחת אחריות על התנהגוו/alימה במהלך האירוע ושלל נזקקות טיפולית בתחום האלים, ועל כן העיריך כי קיים סיכון ביןוי להישנות ביצוע עבירות אלימות בעתיד על ידו. עוד העיריך שירות המבחן כי "הטלת עונש הרתעתני ממשמעות עשויה לחัด עבו [המערער] את גבולות החוק ומהיר שעלול לשלם בהשנות של עבירות דומות בעתיד".

5. בגזר דין עמד בית המשפט המחוזי על הערכיהם המוגנים של חי אדם ושלמות גופו, כמו גם שלום הציבור ותחושים ביטחונו, שנפגעו במידה רבה כתוצאה מעשי המערער. עוד עמדביטת המשפט על חומרתן הרבה של עבירות הנשך ופוטנציאלי הסיכון הרב הטמון בהן, ועל הצורך להיאבק בגל האלים המתגבר בחברה הישראלית. בית המשפט הדגיש את פוטנציאלי הנזק הרב שהוא טמון במעשי המערער, אשר רק בסיס לא הביאו לקיפוח חי אדם.

לאחר שבchan את מדיניות הענישה בעבירות אלימות תוך שימוש בנשק חם, קבע בית המשפט כי "כלל המגמה היא להשיט על המורשע בעבירות אלו מסר בפועל לתקופה ממושכת". במסגרת הנسبות הקשורות ביצוע העבירה נתן בית המשפט דעתו לכך שהמערער ביצע את העבירות בצוותא עם אחר; לתכנון המעשה מראש; לסייע להרבה בשיתו; להציגו ולשימוש בו תוך סיכון חיים של המעורבים; ולנזקי הגוף שנגרמו לפדייל ולבנו סעד באירוע. לנוכח כל זאת, נקבע כי מתهام העונש הרווחם את מעשי המערער נע בין 45 ל-50 חודשים אסר בפועל ועונשים נלוויים.

6. במסגרת גזרת העונש בתוך המתחם, שקל בית המשפט לkerja את נסיבותיו האישיות של המערער, ובו היעדר עבר פלילי, היותו אב לשני ילדים קטנים, ותפקידו התקין כאיש משפחה ובמקום עבודתו. מנגד, נשלק הצורך בהרתעת הרבים כמו גם הרתעת המערער עצמו, ובזהקשר זה צינה גם הערצת שירות המבחן לפיה הטלת עונשה ממשמעותית תרתיע את המערער מלשוב ולבצע עבירות אלימות.

לנוכח זאת, גזר בית המשפט המחוזי על המערער עונש של 50 חודשים אסר בפועל ועונשים נלוויים כמפורט בפסקה 1 לעיל.

טענות הצדדים בערעורים

7. במסגרת ערעורו על גזר הדין, טען המערער כי בית המשפט המחויז החמיר עמו יתר על המידה, וכי לא נשקלו כראוי נסיבותיו המקלות, ובهن גילו הצעיר (כבן 35 שנים), היעדר עבר פלילי, תנאי המעצר המגבילים בהם היה נתון לאור תקופה ממושכת במהלך ניהול משפטו, היותו אב לשני ילדים קטנים שנולדו במהלך המשפט וכן העובה שהלפו שלוש שנים מאז ביצוע העבירות ועד לגזירת דין.

עוד נטען כי בעת גזירת העונש לא התחשב בית המשפט בכך שהחבלות בפניו של פדיל כמו גם נזקי הירי ברגלו של סעד נגרמו כתוצאה ממיעשים שייחסו לאדם הנוסף ולא למערער עצמו, כאשר על פי הנטען חלקו של המערער באירוע היה מצומצם באופן משמעותי מזה של אותו אדם.

8. מנגד, טענה המשיבה כי העונש שהוטל על המערער אינם חמורים כלל ועיקר, והוא אף נטה לצד המקל בנסיבות העניין ובראי מדיניות הענישה הנהוגת. בהקשר זה, הודגשו המגעים למשה – תחשות נקם מצד המערער; פוטנציאל הנזק הרב במעשה; היעדר נטילת אחריות מצד המערער, גם לאחר הרשותו; והמלצת שירות המבחן לעונשה הרתעתית.

דין והכרעה

9. אמנם, ככל לא תתערב ערכאת העורר בעונש שהושת על נאשם בערכאה הדינית, ואולם בנסיבות דין, אני סבור כי שיקולי שיקום מティים את הCPF לטובת הקלה מסוימת בעונשו של המערער.

10. המערער החל לרצות את עונש המאסר שהושת עליו לפני שנה, לאחר שנדחתה בבקשתו לעיכוב ביצוע העונש בהחלטתו של חברי השופט ד' מנץ, מיום 30.5.2019. קודם לכך, במהלך ניהול משפטו בבית המשפט המחויז, שהה המערער במעצר בית מלא במשך שנה וחצי, ולאחר מכן במעצר בית ליל במשך תקופה דומה.

11. מהתקיר המשפטים שהוגש לעיונו ומדוברה של קצינת המבחן למבוגרים בדיון שנערך לפניו עולה כי חל שינוי לטובה בהתנהגוו ובאורחות חייו של המערער. במהלך מאסרו הוא השתלב בהצלחה בהליך טיפול, כחלק מתוכנית השיקום שגובשה עבורו, תוך שיתוף פעולה מלא מצדו.

כמו כן, כפי שנמסר לנו בדיון מפי בא-כוו, שילם המערער את סכום הפיצוי שהוטל עליו לשלם לפדיל במלואו.

חרטו של המערער ערעורו על הכרעת הדין מלמדת גם היא במידת-מה על לקיחת אחריות וחרטה על מעשייו. יש לקוות כי הליכי הטיפול והשיקום שבהם השתלב המערער בתקופת מאסרו יסייעו לו לשוב לארוח חיים נורמטיבי עם שחזורו.

12. כל אלו, בצירוף נסיבותיו האישיות של המערער, ובפרט היעדר עבר פלילי בעינינו, תומכים בהפחיתה מסוימת בעונשו. לנוכח זאת, באתי לככל מסקנה כי יש לקבל את העורר במובן זה שעונש המאסר בפועל שהושת על המערער יעמוד על 46 חודשים מאסר בפועל, תחת העונש של 50 חודשים מאסר בפועל שהושת עליו בבית המשפט המחויז. יתר

רכיבה הענישה יותרו על כנמ.

שפט

השופט ע' פוגלמן:

אני מסכימים.

שפט

השופט נ' סולברג:

אני מסכימים.

שפט

לפיך הוחלט כאמור בפסק דין של השופט י' אלרון.

ניתהיום, ט"ז בסיוון התש"ף (8.6.2020).

שפט

שפט

שפט

עמוד 5